

Chefen och de nationella riktlinjerna: en studie av förändringsstrategier i ortopedisk vård

Erika Fjordkvist^{1,2}, Maria Hälleberg Nyman^{1,2}, Madeleine Winberg³,
Eva Joelsson-Alm⁴, Ann-Catrine Eldh³

¹Institutionen för hälsovetenskaper, Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet ²VO Ortopedi och handkirurgi, Region Örebro län ³Institutionen för hälsa, Medicin och Vård, Linköpings universitet ⁴Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset, Karolinska institutet

Syfte

Att beskriva första linjens chefers uppfattning om egna strategier och tillvägagångssätt för att införa riktlinjer och främja förändring i den ortopediska vårdkontexten.

Bakgrund

- Vård ska bedrivas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet – men 30-40 % av alla vårdinsatser saknar vetenskapligt stöd.
- Att omsätta evidens, i form av nationella riktlinjer, är utmanande och fordrar specifika strategier.
- Aktivt ledarskap, särskilt från första linjens chef, är centralt för en lyckad implementering.
- Vilka strategier som första linjens chefer ska göra och behöver stöd i är ännu inte helt känt.

Slutsats

- Chefer kan främja förändring genom specifika beteenden.
- Olika beteenden spelar olika roll beroende på förändring och förutsättningar.
- Chefer påverkar implementering och kan behöva olika stöd i olika situationer.

Material och metod

- Individuella intervjuer med 29 chefer vid ortopediska enheter i Sverige.
- Transkriberade intervjuer analyserades med kvalitativ innehållsanalys.
- En deduktion gjordes med det teoretiska ramverket *Ottawa Model of Implementation Leadership*, OMIL-e

Resultat

Första linjens chefer använder fyra principer för att stödja implementering av riktlinjer och främja förändring:

Centrala kunskaper och färdigheter

Ha en tydlig vision för förändringen och låta negativa synpunkter komma fram.

Det relationsorienterade ledarskapet

Skapa interprofessionell konsensus kring förändringen i en organisation där alla arbetar i samma riktning.

Det uppgiftsfokuserade ledarskapet

Möjliggöra resurser, frigöra tid, tillhandahålla utbildning samt påminna om den nya rutinen.

Det förändringsrelaterade ledarskapet

En positiv hållning för att entusiasmera medarbetarna. Vara trygg i beslut om förändringen och tydliggöra varför den behövs.

Kontakt:

erika.fjordkvist@regionorebrolan.se

FORTE

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Karolinska
Institutet

Region Örebro län

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET